

158. sz. Ajánlás

a munkaügyi igazgatás szerepéről, feladatairól és szervezetéről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1978. június 7-én hatvannegyedik ülészakára ült össze,

Felidézve a már meglévő nemzetközi munkaügyi Egyezmények és Ajánlások rendelkezéseit, ideértve különösképpen a Munkaügyi felügyeletről szóló 1947. évi Egyezményt, a Mezőgazdasági munkaügyi ellenőrzésről szóló 1969. évi Egyezményt és a Munkaerőpiaci szolgáltatás szervezetéről szóló 1948. évi Egyezményt, amelyek előírják bizonyos munkaügyi igazgatási tevékenységek gyakorlatát, és

Tekintettel arra, hogy kívánatos a munkaügyi igazgatás átfogó rendszerével kapcsolatos irányelveket megalkotó eszközök elfogadása, és

Felidézve a Foglalkoztatáspolitikáról szóló 1964. évi Egyezmény és az Emberi erőforrások fejlesztéséről szóló 1975. évi Egyezmény rendelkezéseit; felidézve továbbá a teljes és megfelelően díjazott foglalkoztatás megteremtésének célját, és megerősítve a munkaügyi igazgatás által e cél elérése érdekében végrehajtott programok, és az említett Egyezményekben megfogalmazott célok megvalósításának szükségességét, és

Felismerve annak szükségességét, hogy a munkáltatói és munkavállalói szervezetek autonómiája teljes tiszteletet kapjon, felidézve ezzel kapcsolatban a már meglévő munkaügyi Egyezmények és Ajánlások rendelkezéseit, amelyek az egyesülési, szervezkedési és kollektív tárgyalásokhoz való jogot biztosítják – különösképpen az Egyesülési szabadság és a szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezményt és a Szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 1949. évi Egyezményt –, amelyek megtiltják minden állami hatóság számára az ezen jogokat korlátozó vagy törvényes gyakorlásukat megakadályozó beavatkozást, és tekintettel arra, hogy a munkáltatói és munkavállalói szervezeteknek fontos szerepe van a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés céljainak elérésében, és

Miután úgy döntött, hogy különböző javaslatokat fogad el a munkaügyi igazgatás szerepére, feladataira és szervezetére vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy határozott, hogy ezeket a javaslatokat a Munkaügyi igazgatásról szóló 1978. évi nemzetközi Egyezményt kiegészítő Ajánlás formájában adja közre,

a mai napon, 1978. június 26-án, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely a "Munkaügyi igazgatásról szóló 1978. évi Ajánlás" néven idézhető:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A jelen Ajánlás szempontjából –

- (a) a „munkaügyi igazgatás” kifejezés a nemzeti munkaügyi politika területén végzett közigazgatási tevékenységekre vonatkozik;
- (b) a „munkaügyi igazgatás rendszere” kifejezés minden olyan közigazgatási testületre vonatkozik, amely a munkaügyi igazgatásért felelős és/vagy abban részt vevő – akár minisztériumi osztályokról vagy állami szervekről van szó, ideértve a részben állami és regionális vagy helyi szervezeteket, vagy a decentralizált igazgatás bármely egyéb formáját –, vonatkozik továbbá az ilyen testületek tevékenységének koordinálására, és a munkáltatókkal és munkavállalókkal, valamint szervezeteikkel történő konzultációra szolgáló és részvételükkel együtt megvalósuló bármely intézményi keretre.

2. A jelen Ajánlást ratifikáló minden tagállam nemzeti törvényeivel, vagy rendelkezéseivel, vagy nemzeti gyakorlatával összhangban a munkaügyi igazgatás bizonyos feladatait átruházhatja, vagy azokkal megbízhat nem-kormányzati szervezeteket, különösképpen munkáltatói és munkavállalói szervezeteket, vagy – ahol ez helyénvaló – munkáltatói és munkavállalói képviselőket.

3. A jelen Ajánlást ratifikáló minden tagállam nemzeti munkaügyi politikája területén bizonyos tevékenységeket úgy tekinthet, mint olyan ügyeket, amelyeket a nemzeti törvényekkel, vagy rendelkezésekkel, vagy nemzeti gyakorlattal összhangban a munkáltatói és munkavállalói szervezetek közötti közvetlen tárgyalások útján kell szabályozni.

4. A jelen Ajánlást ratifikáló minden tagállam a nemzeti körülményeknek megfelelő módon biztosítja a munkaügyi igazgatás megszervezését és hatékony működését, amelyek vonatkozásában a feladatokat és hatásköröket megfelelően koordinálni kell.

II. A MUNKAÜGYI IGAZGATÁS ORSZÁGOS RENDSZERÉNEK FELADATAI

Munkaügyi normák

5. (1) A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek – a munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel történt konzultáció révén és a nemzeti törvények vagy rendelkezések és nemzeti gyakorlat által meghatározott módon és feltételek között – aktívan részt vesznek a munkaügyi normák előkészítésében, megvalósításában, koordinálásában, ellenőrzésében és felülvizsgálatában, beleértve az érvényes törvényeket és rendelkezéseket.

(2) Hozzáférhetővé teszik szolgáltatásaikat a munkáltatói és munkavállalói szervezetek részére, amennyiben ezt a nemzeti törvények és rendelkezések vagy a nemzeti gyakorlat megengedi annak érdekében, hogy előmozdítsák a foglalkoztatás feltételeinek és körülményeinek kollektív tárgyalások útján történő szabályozását, ha a munkaügyi igazgatás rendszere tartalmazza a munkaügyi felügyelet rendszerét.

Munkaügyi kapcsolatok

6. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek részt vesznek az olyan intézkedések meghatározásában és alkalmazásában, amelyek fontosak lehetnek a munkáltatók és a munkavállalók szervezkedési jogának szabad gyakorlása biztosítása érdekében.

7. A munkaügyi kapcsolatok előmozdítását, kialakítását és fenntartását célul tűző munkaügyi igazgatási programokat kell kialakítani, amelyek ösztönzik a

munkakörülmények és a munkahelyi élet folyamatos javítását, és amelyek tiszteletben tartják a szervezkedési és kollektív tárgyalási jogot.

8. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek járuljanak hozzá a munkaügyi kapcsolatok javításához azáltal, hogy tanácsadó szolgálatot biztosítanak, vagy azt továbbfejlesztik az olyan vállalatok munkáltatói vagy munkavállalói szervezetei számára, amelyek ilyen szolgáltatásokat igényelnek, összhangban az e szervezetekkel folytatott konzultáció alapján kialakított programokkal.

9. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek mozdítsák elő az önkéntes tárgyalások eljárásainak teljes mértékű kifejlését és alkalmazását.

10. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek legyenek képesek – az érdekelt munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel egyetértésben – kollektív viták esetén a nemzeti feltételeknek megfelelő egyeztető és közvetítő szolgálat biztosítására.

Foglalkoztatás

11. (1) A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek legyenek felelősek vagy vegyenek részt a nemzeti foglalkoztatáspolitikai előkészítésében, igazgatásában, koordinálásában, ellenőrzésében és felülvizsgálatában.

(2) A munkaügyi igazgatás rendszerének központi testülete a nemzeti törvényekkel és rendelkezésekkel vagy a nemzeti gyakorlattal összhangban megállapított módon legyen szoros kapcsolatban vagy legyen felelős az olyan megfelelő intézményi eszközök kialakításáért, amelyekkel a foglalkoztatáspolitikai egyes területeivel foglalkozó különböző hatóságok és testületek tevékenységét koordinálja.

12. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek vegyenek részt koordinálásban vagy koordinálják a munkaerő-közvetítő szolgálatokat, a foglalkoztatást előmozdító és teremtő programokat, a pályaválasztási és szakképző programokat, valamint a munkanélküli segély rendszereket, illetve koordinálják vagy vegyenek részt ezeknek a különböző szolgálatoknak, programoknak és rendszereknek a koordinálásban az általános foglalkoztatáspolitikai intézkedések megvalósítása révén.

13. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek legyenek felelősek olyan módszerek és eljárások kialakításáért vagy kialakításának előmozdításáért, amelyek biztosítják a munkáltatói és munkavállalói szervezetek vagy – ahol az szükséges – a munkáltatók és a munkavállalók képviselőinek konzultációját a foglalkoztatáspolitikai területén, valamint a foglalkoztatáspolitikai megvalósítása során megvalósuló együttműködésük előmozdítását.

14. (1) A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek legyenek felelősek az emberi erőforrás-tervezésért, vagy, ahol ez nem lehetséges, vegyenek részt az emberi erőforrás tervezéséért felelős testületek működésében, mind intézményes képviselettel, mind a szakmai információk és tanácsadás nyújtása révén.

(2) Vegyenek részt a emberi erőforrás tervezésére vonatkozó tervek és a gazdasági tervek koordinálásban és integrálásában.

(3) Támogassák a munkáltatók és munkavállalók közös tevékenységét, amennyiben lehetséges, az állami hatóságok és testületek támogatásával a rövid- és hosszú távú foglalkoztatáspolitikai területén.

15. A munkaügyi igazgatás rendszere foglalja magába az ingyenes állami munkaerő-közvetítő szolgálatot, és működtesse ezt a szolgálatot hatékony módon.

16. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek, amennyiben azt a nemzeti törvények és rendelkezések, vagy a nemzeti gyakorlat lehetővé teszi, legyenek felelősek, vagy osszák meg a felelősséget az olyan állami alapok kezelésében, amelyek célja az alulfoglalkoztatás és a munkanélküliség leküzdése a foglalkoztatás regionális elosztásának szabályozása, vagy az egyes munkavállalói kategóriák foglalkoztatásának előmozdítása és támogatása, beleértve a védett foglalkoztatási programokat.

17. A munkaügyi igazgatás rendszerén belül az illetékes testületek a nemzeti törvények és rendelkezések vagy a nemzeti gyakorlat által meghatározott módon és feltételek között vegyenek részt átfogó és összehangolt emberi erőforrást fejlesztő politika és programok fejlesztésében, beleértve a pályaválasztási tanácsadást és a szakképzést.

Munkaügyi kutatás

18. A szociális célok elérése érdekében a munkaügyi igazgatás rendszerének egyik fontos feladata a kutatási tevékenység, valamint a mások által végzett kutatás ösztönzése.

III. AZ ORSZÁGOS MUNKAÜGYI IGAZGATÁSI RENDSZER SZERVEZETE

Koordináció

19. A Munkaügyi Minisztérium, vagy más, a nemzeti törvények és rendelkezések vagy a nemzeti gyakorlat által meghatározott hasonló testület hozzon vagy kezdeményezzen intézkedéseket a munkaügyi igazgatás rendszerének megfelelő képviselőinek biztosítása érdekében azokban az igazgatási vagy konzultatív testületekben, amelyek keretén belül információt gyűjtenek, véleményt alkotnak, döntéseket előkészítenek, illetve hoznak, és ahol a szociális és gazdaságpolitikával kapcsolatban hozott intézkedések végrehajtását kialakítják.

20. (1) Minden vezető munkaügyi igazgatási szolgálat, amelye az 5-18. cikkekben felsorolt ügyekért felelős, nyújtson rendszeres információt vagy jelentést tevékenységeiről a Munkaügyi Minisztériumnak, vagy a 19. cikkben említett más hasonló testületeknek, valamint a munkáltatói és munkavállalói szervezeteknek.

(2) Az ilyen információ vagy jelentés legyen technikai jellegű, tartalmazza a megfelelő statisztikai adatokat, és jelezze a felmerült problémákat, valamint, amennyiben lehetséges, az elért eredményeket oly módon, hogy az lehetővé tegye a jelenlegi irányzatok és a várható jövőbeni fejlemények értékelését a munkaügyi igazgatás szempontjából különösen fontos területeken.

(3) A munkaügyi igazgatás rendszere értékelje, hozza nyilvánosságra és terjessze a munkaügyi kérdésekkel kapcsolatos, általános érdeklődésre számot tartó információkat, amelyeket saját gyakorlati tevékenységéből szűrt le.

(4) A tagállamok a Nemzetközi Munkaügyi Hivatallal történt konzultáció alapján törekedjenek arra, hogy a fenti információk közzétételére olyan megfelelő modellt alakítsanak ki, amely lehetővé teszi a nemzetközi összehasonlítás módszereinek javítását.

21. Az országos munkaügyi igazgatási rendszer struktúráit a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel tartott konzultációk alapján folyamatos felülvizsgálat alatt kell tartani.

Források és személyzet

22. (1) Megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a munkaügyi igazgatási rendszert ellássák a szükséges pénzügyi eszközökkel, és elegendő megfelelően képzett személyzettel a hatékonyság előmozdítása érdekében.

(2) Ezzel kapcsolatban megfelelő módon számon kell tartani a következőket:

- (a) az elvégzendő feladatok fontossága;
- (b) a személyzet rendelkezésére bocsátott anyagi eszközök;
- (c) a hatékonyság érdekében elvégzendő különböző feladatok gyakorlati körülményei.

23. (1) A munkaügyi igazgatási rendszerben dolgozók kapjanak a munkájuk elvégzése szempontjából megfelelő szintű alapfokú és továbbképzést; az ilyen képzés egész pályafutásuk során legyen folyamatosan elérhető számukra.

(2) Az egyes szolgálatoknál dolgozók rendelkezzenek a szolgálatuk által megkívánt speciális képzettségekkel, melyeknek meglétét az illetékes szerv által meghatározott módon kell megállapítani.

24. Meg kell fontolni a 23. cikkben felvázolt nemzeti képzési programok és eszközök kiegészítését a tapasztalat- és információcsere, a közös alapfokú és továbbképzési programok és eszközök nemzetközi együttműködés révén, különösen regionális szinten.

Belső szervezet

25. (1) A munkaügyi igazgatási rendszer általában foglaljon magában speciális egységeket, amelyek a munkaügyi igazgatás egyes fő feladataival foglalkoznak, amelyeknek igazgatását a nemzeti törvények és rendelkezések a munkaügyi igazgatásra ruházzák.

(2) Alakítsanak ki egységeket, amelyek például a következő kérdésekkel foglalkoznak: a munkafeltételekre és a foglalkoztatás körülményeire vonatkozó normák kidolgozása; munkaügyi felügyelet; munkaügyi kapcsolatok; foglalkoztatás, emberi erőforrás-tervezés és emberi erőforrás-fejlesztés; nemzetközi munkaügyi kapcsolatok és adott esetben a szociális biztonság, minimálbér törvényi szabályozása, valamint speciális munkavállalói kategóriákra vonatkozó kérdések.

Területi szolgálatok

26. (1) Megfelelő intézkedéseket kell hozni a munkaügyi igazgatási rendszer területi szolgálatainak hatékony megszervezése és működtetése érdekében.

(2) Különösképpen ezek az intézkedések vonatkozzanak a következőkre:

- (a) biztosítani kell, hogy a területi szolgálatok elhelyezése megfeleljen a különböző területek igényeinek, valamint, hogy ezzel a kérdéssel kapcsolatban konzultáljanak az érintett munkáltatói és munkavállalói reprezentatív szervezetekkel;
- (b) a területi szolgálatokat lássák el a feladatok hatékony ellátása érdekében megfelelő személyzettel, felszereléssel és szállítási eszközökkel;
- (c) biztosítsák, hogy a területi szolgálatok megfelelő és egyértelmű utasításokat kapjanak annak érdekében, hogy kizárják a törvények és rendelkezések eltérő értelmezésének lehetőségét a különböző területeken.